

מחטבחה של מחפלת

מתכונים לחיים טובים יותר

עלון 84 ו' תמוז תשע"ח 19.06.18

בין המילים (או ה'מילים')

מדור זווית אישית מתחלק גם השבוע לשניים: בחלק הראשון תגלו תובנה של אשה מזדקנת: הקשבה לגוף והסתגלות לנסיבות אינה חולשה. בחלק השני נמשיך את הנושא של דור ה-y ודור ה-z. הנושא התארך מעט ולא נשאר מקום לנושאים נוספים ואתכם הסליחה.

זווית אישית - חלק א' מזדקנת וטוב לה'

שאני יודעת היטב, והכרתי את עצמי להישאר בחדר. כך גם העזתי להודיע שאני לא יכולה להגיע למסיבת חומש של נכדי. הרעיון לנהוג מחוץ לעיר, לחפש חנייה, ולנסוע חזרה, נשמע לי גדול עלי. מה שפעם נעשה כמובן מאליו, היום מצריך מחשבה שנייה ושלישית, ולפעמים מביא לתוצאה שונה ממה שהתרגלתי.

מניתי בעבר עשרה דברים שאני לא יכולה לעשות היום, הנה נוסף אחד.

אז מה זה אומר? הקשבה לגוף והסתגלות לנסיבות אינה חולשה. לא מרגישה תבוסתנות, טוב, אולי קצת.

לדעת להימנע ממאמצים שאחר כך אשלם מחיר גבוה מדי, זו חוכמה שאמורה לאפיין אותי כזקנה, לא? כאן מתגלה דווקא התחזקות שלי לעומת העבר.

נפל דבר בישראל. טוב, לא צריך להיסחף, הדבר נפל רק אצלי, וגם זה לא נכון, הוא לא נפל אלא התקדם בהדרגה. אולי אסביר כבר על מה אני מדברת. השבת כינסתי את הנכדים שהיו בבית והתחננו שאצא אתם ליער, והסברתי במתינות ובגרון חנוק שלמרות שאני מאד רוצה אני ממש לא מסוגלת ולמרות שקשה לי להודות אני נאלצת לשתף אותם בעובדה שאני לא יכולה. הפטור אינו בגלל שאני חולה, אלא לא יכולה. ואפילו הזכרתי את המילה מזדקנת!!! הם שמעו בסבלנות והמשפט הראשון שהשמיעו היה 'אז את באה ליער?' האמינו לי השתוקקתי להיענות לחלק

שבי שביקש לענות 'ברור!' אבל התגברתי והתבגרתי ועניתי בשלילה. גם כשנחתי בחדר ושמעתי אותם משתעממים נאבקתי בתשוקה לצאת עם נעלי ספורט ולסחוף אותם להרפתקה כמו

זווית אישית המשך דור ה-y ודור ה-z

שופט את הצעירים ומאשים אותם בדיוק באותם דברים? לדעתי מדובר בשינויים מהותיים שיש לתת את הדעת עליהם. לא מתכוונת להאשים או להשוות, אלא להביא נתונים שהבנתם יכולה לתרום לגישה נכונה, לתיקונים, ואולי אפילו לחיבור.

מדובר בדור של צעירים שמסרבים להתמסד. שיר פופולרי מדבר על ילד בן שלושים, יש לו חום גבוה, והוא שוכב על הספה בבית הוריו. הם נתקעים בשלב הולך ומתארך הנמשך עד שנות השלושים והלאה, ומתאפיין במעברים תכופים של דירות, עבודות, בני זוג ומצבי רוח.

המשך בעמוד הבא>>>

אתחיל עם המשוב של יריב: 'צריך להיזהר בדיון על דורות, אחרת מאוד מהר נמצא את עצמינו בעמדת הזקנים שנהנים לרדת על הצעירים. אני זוכר שקראתי תיאור ארוך על איך שהצעירים חסרי עמוד שדרה, ערכים, מטרה ואחריות ואיך שלא יצא מהם דבר. בסוף המאמר היה רשום את התאריך - 1935. הדור שיצא להילחם במלחמת העולם השנייה והיום מהולל כמציל העולם. לדעתי גם הצעירים של היום, בזמן אמת יעשו את כל מה שצריך. זה דור שקליפתו קשה אך תוכו מלא אהבה וסקרנות. אם תנאי המחיה ישתנו, גם האנשים ישתנו מהר מאוד.

נקודה מעניינת, האם מדובר בפער דורות רגיל, האומנם כל דור

הגיע לעולם שבו המסד כבר לא שמרן ונוקשה. הוא גדל באווירה תומכת, חברית ופולורליסטית בבית ובבית-הספר. רוב ההורים והמורים עושים היום את רצון הילדים ולכן כבר אין על מה להתריס ולהילחם. יתרה מזאת, ה-Y ניקים גדלו באווירה מאוד אגוצנטרית, שבה כל אחד דואג בעיקר לעצמו ופחות לכלל או לדורות הבאים. הדבר משתקף בנטייה של צעירים מהדור הזה לפסיביות ארגונית ולהתנחמדות. הסתגלות שלהם נובעת מעוד שתי סיבות חשובות: ראשית, העולם הקפיטליסטי והגלובלי מציע גמישות רבה, הן בתוך הארגון והן בין ארגונים, לכן יש פחות מתח פנימי לשנות את המבנה הקיים. שנית, המרידה במוסכמות מחייבת אומץ ועצמאות. אבל חוסר הבשלות וחוסר הבגרות של דור ה-Y אינם מאפשרים להם לקחת אחריות ולהוביל.

אם יש אופנה שמשקפת במיוחד את העילגות החזותית של הדור הזה, זו האופנה העדרית של הפירסינג והקעקועים. הפירסינג מבטא מוסכמה שמעודדת להטיל מום בגוף האדם בשם היופי החיצוני. הקעקועים הם בעצם אוסף של קלישאות ממוחזרות, שדומות לציורים בספרי ילדים או קומיקס בוחרים אותם מתוך תפריטים סטנדרטיים, כמו שבחרים סוג של פיצה או רוטב להמבורגר. הם מכורים ל"אופנה המונית" כשם שהם מכורים ל"מזון המוני". דומה שכל הרעיון לשרטט על הגוף ציור שלעולם לא נמחק הוא ילדותי בעליל.

תחליטו בשבילי - מומחים מדווחים על בעיות וקשיים חדשים ולא מוכרים בתהליך השתלבותם של צעירים בארגונים ממוסדים. הם פסיביים באופיים, נוטים להילחץ (לעיתים גם פורצים בבכי) ולהיכנס לדיכאון ולשיתוק (חוסר אונים) כשעומס המטלות מכביד. בעיקר הם מתקשים בקבלת החלטות ובמציאת פתרונות לבעיות מקצועיות וגם אישיות. רבים אימצו לעצמם דרך "ערמומית" לעקוף את הקושי: הם "מסגרים" את הסובבים אותם (בעיקר ההורים, אבל לא רק), כלומר הם מבקשים מהם לקבל את ההחלטה במקומם. לעיתים הבקשה נעשית באופן ישיר ומפורש ולעיתים זה נעשה באמצעות שאלות עקיפות או אמירות בסגנון "מה היית עושה במקומי", "מה לדעתך האופציה היותר טובה" וכדומה. קשה להם גם להיחשף לביקורת, לעמוד בלוחות זמנים, במאמץ נפשי וגופני ארוך טווח ובהתחייבויות. הם גם נוטים לדחות מטלות קשות לעתיד בלתי נראה ולעזוב את המסגרת בדחף של רגע. באופן כללי הם מתקשים בדחיית סיפוקים (תרבות של "בא לי") ושקועים ב"כאן ועכשיו". עד כאן סיכום ממקורות שונים. נמשיך עם הדיון בעלון הבא.

ילדותיות כסגנון חיים: הסירוב להתבגר בא לביטוי במכלול רחב של התנהגויות: ממשיכים להשתמש בהומור בית-ספרי גם בגילאי עשרים ושלושים, משמרים דפוסי שיח ילדותיים, נוטים לפתח תלותיות, מתקשים לקבל החלטות, לקחת אחריות, נוטים למצבי רוח קיצוניים ולחרדות, מתקשים לעמוד בלחצים ובעומסים נפשיים, מקבלים החלטות פזיזות, אינם דוחים סיפוקים וחיים את הכאן ועכשיו ללא תכנון עתידי.

אנו עדים לסימביוזה חדשה בין הורים לילדים - הקושי של בני הנוער להפוך למבוגרים אחראיים נתמך על ידי הוריהם המתקשים להתנתק. כך נוצר מצב בו הילדים והוריהם נקלעים למעגל קסמים של תלות הדדית.

דיבור מאנפף-מתיילד-מתפנק האופייני למתבגרים, נמשך אצל דור ה-Y. הסיבות 'ווש' מצורפת בתוספת אינטונציה ילדותית כדי ליצור אווירת חיבה: אימוש, סבתוש. נטייה לסיים משפטים בסימני שאלה, יחד עם הביטויים 'כזה וכאלו?' דיאלקט רדוד ומוגזם, כמו: דייין! מהממממממ!!! לאאאאאאא, פחחחחחח, שמטרתו בין השאר לקבל תשומת לב כמו ילד.

ההורים לא רק שמקבלים באהדה את דפוס השיח הזה, אלא מחזקים אותו ופונים אל ילדיהם בני העשרים והשלושים בדרך שבה נהוג היה לפנות בעבר אל ילד קטן: נסיך, נסיכה שלי, מאמי (בסדר מאמי, טוב מאמי, ביי מאמי), חמוד, חמודות, מתוקה שלי, אהוב שלי, חיים שלי.

• אין סיבה למרוד הדורות שצמחו בישראל במאה העשרים התאפיינו

במרכיב מרדני מובהק. הם העזו לבעוט במוסכמות היסטוריות מושרשות, והציעו אלטרנטיבות רעננות כמעט בכל תחום חברתי. דור הפלמ"ח ודור המדינה פיתחו את תרבות הקיבוץ ותנועות הנוער, שיצרו אלטרנטיבה למשפחה המסורתית הסגורה והעמידו אלטרנטיבה חילונית מודרנית לעולם הדתי והגלותי.

דור מלחמת ההתשה ויום כיפור מרד במסד הצבאי והפוליטי הוותיק, יישמו את הגישה ההומניסטית האנטי-סמכותנית בבתי-הספר ובמשפחה ופיתחו את התקשורת הביקורתית והנשכנית.

דור בוגרי מלחמת לבנון הראשונה פרץ מוסכמות כלכליות וטכנולוגיות, פיתח את תעשיית היזמות הבינלאומית והרחיב את תרבות המחאה והביקורת בעיקר באפיק הפסיכולוגיסטי.

כל המרידות הללו היו כרוכות בלקיחת סיכונים ובמחירים אישיים, האווירה הייתה שיש עבור מי ועל מה למרוד. דור ה-Y

